

# ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

## SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és eszaki egyesült vasutak palotájában, földszint.  
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

## KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és eszaki egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

## A korona és a kormány.

— Fővárosi levél. —

Budapest, november 30.

(y.) A miniszterelnök Bécsben járta-kor távolról sem volt biztos eleinte, hogy mily eredménnyel fog visszajönni; semmiképen sem volt kizárva az az eshetőség sem, hogy a korona, ha meg is adja a szentesítést, azt ama időre halasztja, midőn más kormány alakul Magyarországon. Ez a bizonytalanság önmagában kétségkívül egy lappangó krízis jellegével bír és nagy önámítás volna ezt be nem ismerni. Minden látszat a mellett szól, hogy nemcsak a bécsi reactionárius körök, hanem most már a király is arra törekszik, hogy egy külsőleg is konzervatívabb jellegű kormányt létesítsen Magyarországon. Az azután egészen más kérdés, hogy sikerülhet-e ez alkotmányos formák között? Mi azt hisszük, hogy nem, s minden arra irányuló törekvés, kísérletezés csak az országnak nagy kárával, megrázkódtatásával, sőt bizonyos fokig egyidejűleg a korona tekintélyének csorbitásával járhatna. — Magyarország egész nagy közvéleménye határozottan szabadelvű irányu azon mérsékelt, elővigyázó szabadelvűséggel, minőt szorosan véve a mostani kormány követ; konzervatív, de tulajdonképen reactionárius irányzattal Magyarországon lehetetlen kormányozni; ma még kevésbé, mint valaha, mert most okvetlenül meg lenne ennek az ultramontán idegenszerű ize.

Ő Felsője bizonyára mindenekelőtt meggyőződést szerzett és ez magyarázza

meg *Wekerlénék* győzelmét, ha egyáltalában úgy nevezhető előterjesztésének elfogadása. Ez mind igaz; de a politikai életben nem lehet minden nap újra győzedelmeskedni. Ez nem normális állapot, csak a teljes bizalom a korona és tanácsosai között az egyedüli helyes, üdvös működést eredményező állapot, másképp minden kormány, még az ilyen is, minő a mostani, végül agyon győzi magát.

Ő Felsője szentesítése most már mindennap várható, bár nem tulajdonítható semmi jelentőség annak, hogyha most egy pár nappal késik is még. A költségvetés tárgyalása néhány hetet vesz igénybe, sőt valószínűleg még indemnitási törvény megszavazására is lesz szükség. Erre következik majd az ujonczjutalék megszavazása a jövő évre s valószínűleg közben a főrendiháznak tárgyalásai a még függőben levő két törvényjavaslat felett. — A viszonyok további fejlődése egyedül ezen tárgyalás eredményétől függ. Ha a főrendiház, — ami, bár nem valószínű, mégis nincsen kizárva, — változatlanul elfogadja a két törvényjavaslatot, a viszonyok a legkedvezőbb alakulatot vesznek, mert akkor mindegy, akár marad a kormány a maga teljes egészében, akár reconstruálódik a miniszterium *Wekerle* elnöklete alatt, a dolog lényegére ez már nem bír akkor nagyon nagy fontossággal. De ha a főrendiház lényeges változtatásokat tesz a javaslatokon, vagy azokat egészében elveti, a helyzet egyszerre feszültté válik, mert a kormány nem fog tágitani, s kénytelen lesz újra felvetni a koronával szemben a bizalmi kérdést,

mert egy harmadszori tárgyalás a főrendiházban csakis akkor kockáztatható meg, ha semmi kétség sem forog fenn az iránt, hogy a korona ezen két javaslatnak a törvényerőre emelkedését is határozottan óhajtja.

Egyébiránt, a mig ez az időpont bekövetkezik, legalább is lejár még vagy két hónap, és így nagyon korai dolog volna ezen esetekről részletesebben szólni.

## BELFÖLD.

**Törvényjavaslat a szövetkezetekről.** Szilágyi Dezső igazságügyminiszter, aki csak néhány nappal ezelőtt tette közzé a biztosítási jogról szóló törvény tervezetét, a Budapesti Tudósító értesülése szerint, tegnap ismét egy nagyfontosságú törvényjavaslat előadói tervezetét bocsátotta közre, amelyet különösen a kisbirtokosok és kisiparosok fognak nagy örömmel üdvözölni. A szövetkezetekről szól ez a törvényjavaslat, amelyet az igazságügyminiszter megbízásából Nagy Ferenc egyetemi tanár készített. A javaslat a mai rendszer keretében a legfőbb súlyt az ellenőrzés szigorítására és megkönnyítésére helyezi. Ezért a felügyeletet a könnyen hozzáférhető és már nagy számuknál fogva is alkalmas királyi járásbírók bízta, ami bizonyára meg fogja nehezíteni a visszaéléseket. A javaslat nyolcz fejezetben 706. §-ból áll és felette bő és tartalmas megokolással van ellátva.

**Püspöki konferencia** A legközelebbi püspöki konferenciára már minden előkészület megtett a primási udvarban. A konferencia napját azonban akkor tűzik ki, ha nyilvánvaló lesz, mikor kezdődnek a főrendiházban a tárgyalások.

## Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

### „Fuvolajátékos.“

(Mutatvány Augier Emil szinművéből. Fordította: Pekry Károly.)

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

Utolsó jelenet.

Laïs, Chalcidias, Bomilcar.

(Laïs híres görög szépség, kinek látásától Chalcidias thesszáliai pásztorember megbűvölve, eladta magát rabszolgának, hogy a nyert összegben rabszolgasága kezdő napjáiig élvezhesse Laïs kegyét. De napja elközelgven, Laïs Bomilcartól vásárolja meg a rabszolgát és pedig összes vagyona árán.)

Laïs (Bomilcarhoz).

Milyen szavakkal adjam mindenem:  
Diktálja!

(Asztalhoz ül, Bomilcar a másik oldalon áll.)

Chalcidias.

Ah! Megtiltom... Laïs, esengem:

Ily szörnyű dőre tett véghez ne menjen!  
Mindent fejtene, óh gondolja meg...  
Mi úzi erre: azt hiszi szeret!  
A mély érzéstől lelke elszokott  
S csodálja bennem: ki ma halni fog.  
Csak ez emel fel engem a tömegből,  
Mások felé tesz, csak ettől van: ettől.  
Ha ezt elvonná: glóriát szakaszt,  
Lennék szemében mi vagyok: paraszt.

Magát megrontja, hogy oly vért vegyen,  
Mit ki kell öntni, hogy nemes legyen?

Laïs (Bomilcarhoz.)

Várom. Diktálja!

(Diktálva.)

Bomilcar.

„Tartozik... jelen...“

Alulírott...“

Chalcidias.

Ilyet nem engedek:

Nem akarom, hogy adósod legyek.  
Hogyan mered megsértni szívemet?

...„Bomilcar urnak“...“

Chalcidias.

Oh hogy intsem jobban...“

Részem legyen hát mégis a bajodban.

Laïs (Bomilcarhoz.)

Nos?

Bomilcar.

...„Száz talentummal, melynek fejébe“...“

Chalcidias.

Nem, a halhatlan istenek nevére,  
Laïs, ne légy ellenséged magad!  
Sápadt nyomornak ne tárd kapudat!  
Gazdag szerelmek kéje közepett.  
Folyt eddig élted, óh nem ismered...:  
Ehség, szomjuság, durva ruha nyom,  
Kövön aludnunk, dolgoznunk napon...“

Oh szörnyű munka, szörnyű — mondom —  
érts meg,

Nevezni fogják egykor még erénynek.

Laïs (Bomilcarhoz.)

Aztán? ...“

Bomilcar.

...„Fejébe... im átengedem“...“

Chalcidias.

Nem hallgatsz rám?

Bomilcar.

...ezennel mindenem:  
Butort, ékszert és pénzt.“

Chalcidias.

De mily remény!

Mit várhatsz olyan szívtől, mint enyém?  
Nem szerethetlek, vágyam nem lehet!  
Minden kiáltja aljas életed!  
Itt minden vádol, e gazdag terem...  
Több szenny, mint bibor — s megvetés ezen!  
E karperecz? ki adta? pap vagy archon?  
(Laïs leteszi a karpereczet.)

E fejdísz, nyakláncz... pir fut át arcom.  
Ez a jó tettet? — óh hogy éltem, üdvem  
Megutált szeretődinek köszönjem!  
Haljak meg százszor hát!

Laïs (Bomilcarhoz.)

Aláírom...“

Bomilcar. (mutatja.)

Keltét, nevét az utolsó soron.

## ORSZÁGGYÜLÉS.

## A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, november 30.

Kezdeté délelőtt 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Josipovich, Schóber Ernő és Papp Elek.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor dr. miniszterelnök, Hieronymi, Lukács Béla, Szilágyi, Festetics és Eötvös miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök jelenti, hogy Eötvös Loránt báró végleg igazolandó.

Tudomásul vették.

A ház ezután harmadszori felolvasásban megszavazta a magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaságról szóló törvényjavaslatot.

## A vigszínház.

Polónyi Géza szóli akar.

Pongrácz Károly gróf: En voltam felírva, hát hogy beszél Polónyi? (Derűtség.)

Polónyi Géza: Tessék beszélni szívesen átdom a szót. (Derűtség.)

Pongrácz Károly gróf elhiszi és tudja is, hogy a vigszínház részvényesei egytől-egyig derék emberek és épen ezért el is várja tőlük, hogy a mai szavazástól távol maradjanak. (Derűtség.) Szóli azért van különösen ellene a javaslatnak, mert a kölcsön, a 200,000 frt egyáltalán nincsen biztosítva. Egyébként osztja többeknek a javaslatot szemben hangoztatott aggodalmait s azért azt nem is szavazza meg. (Helyeslés balfelől.)

Berzeviczi Albert a javaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja. Ebben az elhatározásban az ellenzék szónokai nem ingatták meg. Legkevésbé Pongrácz gr., aki a kölcsönt nem látja biztosítva, holott tudvalevő, hogy a kölcsönt a színház épületére első sorban fogják betáblázni. (Helyeslés.) A nemzeti kulturát nem támadja meg ez a színház, azzal az ötven idegen nyelvű előadásával, sőt ellenkezőleg az újabb 300 magyar előadás a nemzeti kulturának hasznára lesz. De mert tényleg bizalmatlanság van a színházban szemben, tehát megnyugtatóan az 1. §-nál módosítást fog benyújtani, a mely kimondja a törvény szövegében, hogy évente ötven idegen nyelvű előadásnál többet nem tarthatnak a vigszínházban. (Helyeslés.)

Polónyi Géza konstatálja, hogy Berzeviczy módosítása már megnyugtatóbb, de ő még mindig nincs abban a helyzetben, hogy a javaslatot megszavazhassa. Az a 200,000 frt nem kölcsön, ha tekintetbe vesszük, hogy kamat nélkül való, és hogy 5000 frt évi tör-

lesztésre megy. Ez nemzeti ajándék. Szóli ismert szerénységével . . .

Hegedüs Sándor: Már szerény aligha (Derűtség.)

Polónyi Géza elfogadja, ha épen úgy tet- zik, hogy nem szerény. (Helyeslés.) Hát ő mindig azért küzdött, hogy a magyarságot erősítse, de ilyen alkalmakkal el kell keserednie. A magyar egyesületnek a kormány nem adja meg a portó-mentességet, de egy idegen előadásokkal tervezett színháznak juttatnak 200,000 frt nemzeti adományt. (Zaj balfelől.) Ezzel a fővárosra is prományt gyakoroljanak, a már egyszer megtagadott segínyt megadja. Még csak egy megjegyzést tesz s aztán be- fejezi . . .

Rosenberg Gyula: Helyes!

Polónyi Géza szerint ha ez a színház jó társulattal úgy is jó üzlet lesz, ebből az kö- vetkezik, hogy a törvényhozás ne ajándékoz- zon neki 200 ezer frtot. Van-e ennek a szin- háznak engedélye? Bizik a főváros hazafias közönségében, hogy egy idegen nyelvű inté- zetnek a koncessziót meg nem adja. A javas- latot el nem fogadja, de indítványozza, hogy ezt a 200 ezer frtot a filoxera pusztítása ál- tal kiveszett szőlők újraültetésére fordítsák. (Helyeslés balfelől.)

Hegedüs Sándor is azt látja, hogy itt 300-al szaporodik a magyar színelőadások száma, 50 idegen nyelvű előadástól nem félti a magyarságot. Irodalmunkra sem volt rossz hatással, hogy ismerték iróink az idegen iro- dalmat. A 200 ezer frt nem ajándék, mert azt, ha hosszabb idő alatt is, de vissza kell fizetni. A javaslatot elfogadja.

Bartók Lajos személyes kérdésben szólal fel, kijelenti, hogy ő ha érdekelve volna a vig- színháznál, sem mellette, sem ellene nem szó- lalna fel. De ő a vigszínházról visszalépett, mikor megtudta, hogy abba az idegen művé- szetet akarják csempészni, de visszalépett azért is, mert neki azt mondták, hogy az iróknak nem kell a részvényt megfizetni. (Helyeslés balfelől.)

Hegedüs Sándor személyes kérdésben szól- va, azt korrektségnek tartja, hogy ha Bartók- nak azt ígérte a részvénytársaság, hogy rész- vényeit nem kell befizetni.

Pázmándy Dénes nem zárkózik el az elől, hogy itt idegen nyelvű előadások ne tartassan- nak, mint most a népszínházban, de hogy ezt törvénybe is iktassák, azt helytelennek tartja. A német nyelvnek nem ellensége Németor- szágnak, de igenis Magyarországnak, mert azt hazafiságunkra veszélyesnek tartja. Kéri Ber- zeviczyt, hogy vegye be azt is indítványában, hogy ötven német előadás közül csak 12 tartassék egyfolytában. Bizonyítja, hogy a két- százezer forint nem kölcsön lesz, hanem aján- dék. Ő ezen színház építését egyenesen a fő- városra bízná. Kijelenti, hogy ha a vidéki színészetet nagyobb segélyben részesítik s ha

megadják azokat a garanciákat, melyeket ő követel, akkor a javaslatot megszavazza.

Horváth Gyula Bartók Lajos polémizál- va, azt mondja, hogy a Vigszínház képviselő részvényesei is résztvehetnek a szavazásban. Ha pár év múlva elolvassák ezt a vitát, csodál- kozni fognak, hogy ilyen nagy attentátumot csináltak 50 idegen nyelvű előadás miatt. Kéri a személyi tekintetek félretételét, mert az az ország nem a személyeké, ez az országé. Hogy védekezünk meg ezután a külfölddel szemben a sovinizmus vádjával? Mert ő azt tartja so- vinizmusnak, amely ellenségeket szerez. Ez a vita kis dolog körül forog, csak azért, hogy megmutassuk, hogy amit te akarsz, én nem akarom. Bár ő vigszínház részvényes, de azért nem zavartatja meg magát és javaslatot meg- szavazza.

Herman Ottó most látja, hogy milyen ve- szedelemtől szabadult meg, hogy nem lett a Vigszínház részvényese, amely a belügymi- niszter szerint is kereskedelmi társulat, amely szíval azután jellemezve is van. Kéri a mi- niszterelnököt, hogy mint merete ezzel a do- loggal megakasztani az ország költségvetését? Ezzel a dologgal, amely arra vezet, hogy né- met vigéczek krajczárjaiért a magyar Mu- zsát utcán tekerő cigánygyerekké akarják tenni. Még csak a felszínen van Magyarország és már rést akarunk azon törni, mint a zselei gáton, hogy az ár az egész országot döntse. Hát hol van az az ember, aki ezt a javaslatot megszavazza?

Amit Jókai mondott a német muzsa párt- fogására azt sem észre, sem szíve nem veszi be. Ezt a javaslatot nemcsak mint hazafi, nem- csak mint ember, nemcsak mint képviselő, de mint a természet alkotása visszalöki. (Zajos helyeslés balfelől.)

Gullner Gyula: Ezt a színházat magyar színháznak nevezik, pedig ez csak takaró. Eszébe jut erről Eszau és Jákob esete, midőn Abrahám mondta, a hang Jakobé, de a test Eszaué. Tiltakozik az ilyen irányzat ellen. De hát egyszer már a vidéki városok kulturális fejlesztése is jutna a kormány eszébe ahelyett, hogy a fővárosban az idegen művészetet akar- ja meghonosítani. Ebben a kérdésben min- denki felzárkóhatott, csak nem Jókai. De kü- lönben, aki annyit tett a nemzet kulturájáért, annak a nimbusát nem osonkítja meg az az egy eset. De mégis fáj az, hogy a nemzet első költője emeli fel szavát az idegen művészet érdekében. Azt mondják, hogy azokkal a fel- szólalásokkal ellenségeket szerzünk, hát hiszen csak hadd legyenek ellenségeink azok, akik a magyar állameszmének ellenségei voltak ed- dig is. A javaslatot nem fogadja el. (Zajos helyeslés.)

Jókai Mór személyes kérdésben szólal fel. Nem jól hallották, amit mondott s azért sza- vait nem helyesen citálják. Ő nem mondta, hogy hozzák be a német színészetet. Ő csak azt mondta, hogy ne beszéljenek erről a

## Chalcidias.

Nem! — Kell hát, szived összeszaggatom, Kimondom azt, mit rejtett szájalom! Mást szeretek!

## Lais.

Mást! óh ég!

## Bomilcar.

Drága hölgyem, Nemes hazugság, ejh átlátni könnyen.

## Chalcidias.

Neve Timandra . . . Ismerős szülék Egymásnak szántak minket, hej de rég! . . . Oly bátor, oly szép e falusi lányka, Kedves mint Céres s tiszta mint Diána, S gömbölyű karja — igézve voltam én Fején a kévét tartá könnyedén.

## Lais.

Elég!

## Chalcidias.

Eljöttem: így szólt: ne feledd A nagy világban itt egy hü szived! Ha titkos vágyak ostromolnak egyszer, Szíved meg képmérsenytelen kebelled! Szíved lángjától félnem nincsen ok, Csak elhozod szíved: arád vagyok! (Lais (inog ájultan rogy le a pamlagra) Oh jaj, Lais!

## Bomilcar.

Eh!

## Lais (összeszedve erejét).

Mindegy! Mily kegyetlen! — (Aláírja). Vigye oltárhoz s engemet feledjen. (Bomilcarnak adja az irást, ki meg papyrus-át adja neki.)

## Chalcidias.

Hogyan?

## Lais.

Nem hitte, hogy e végső perczen Mi sem gátol, hogy megmentsem szerelmem? Másé a szíve: oltárhoz mehet, Legyen tehát boldog vele!

(Elszakítja a papyrus-t)

## Chalcidias (térdrehull).

Veled!

Megcsaltalak, csak tégedet szeretlek! Imádom bájad, még jobban a lelked. — Oh ajkamon e vallás régen égett! Mi sem győzhette le meggyőződésed. Küzdöttem véle. S meggyőztél.

## Lais.

Szeretsz hát?

## Chalcidias.

Szeretlek, érted, (Lais reá borul) Mit mondtam, feledd hát! Hogy megmenthess, eladtad multadat, Törölve minden, semmi sem maradt.

Lais (Chalcidias keblében).

Mily boldogság! — Nem álom, istenek? — Menjünk! óh hagyjuk e szennyes helyet! —

De hát. . . (csenget) Timas!

(Timas megjelenik a baloldali ajtón) Add csak köpönyeged. (Felveszi a rabnő felsőruháját).

## Bomilcar.

Ily hirtelen megválni mért siet? Most önt fogadja vendégül Bomilcar.

## Lais.

Nem. Hadd kezdem meg az új életet már. Agyó!

Chalcidias. (távozva Lais-sal.) Agyó!

## Bomilcar.

Agyó szerelmesek!

(Az asztalon levő ékszereket zsebeibe dugva.) Na boldogítani mást, nincs édesebb! . . .

## Kék és vörös.

— Irta: Herczeg Ferencz. —

A berlini Thiergarten mögött történt, egyik monumentális nyaraló angol parkjában.

A Bredowok az este valami kerti ünne- péget rendeztek, a melyen, (hogy a Nord- deutsche Rundschau szavaival éljek,) részt vett a berlini társaság színe-java. Ott volt a számtalan tagból álló Bredowcsalád, ott voltak a Mauseuffelek, a Raditrok és nem tudom még kicsoda.

Ott volt egy csomó katonatiszt, a fővárosi gárdeezredekől. A diplomatai kar

tárgyról, hogy a német színészetet kizárjuk a parlamentben, hanem végezze el azt a szín-házi részvénység igazgatósága.

Herman Ottó személyes felszólalása után elnök a vitát bezárta.

Hieronymi Károly belügyminiszter arra akar nyilatkozni, amit Berzeviczy Albert indítványozott, de először megjegyzi, hogy minden egyes idegen nyelvű előadáshoz a belügyminiszter engedélye legyen szükséges. Polemizál Polonyival, Hermannel, kiknek nagy felháborodását nem érti. O soha nem járul hozzá, hogy az állam német színházat segítse, de hogy egy magyar színházban kivételesen se lehessen más nyelvű előadást tartani, annak a helyességét nem látja be. — Ajánlja a javaslatot.

Földváry Miklós előadó (Eláll! Eláll!) Az ellenzéki szónokok beszédeivel foglalkozik folytonos zaj közt s újból ajánlja a javaslatot elfogadásra.

Budapest, november 30. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

Ugron a szavazás előtt követelte, hogy a részvényes képviselők ne szavazhassanak.

Gromon Dezső kijelentette, hogy minden jövedelmét jótékony célra adja, de aztán ne szavazzák meg a képviselők saját maguknak a vicinális vasutakat se. (Helyeslés jobbfelől.)

Még többen szólottak, de a ház Ugron indítványára nem határozott.

A javaslatot 25 szótöbbséggel elfogadták. Holnap a részleteket tárgyalják.

### IDÓJÁRÁS.

Légnemés: reggel 7 órakor 763,8 milliméter, délután 3 órakor 761,0 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor  $0^{\circ} + 2,8$ , délután 2 órakor  $0^{\circ} + 4,3$ . Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 1. délután 2 órakor N. 1. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbi 24 órában: 0 milliméter.

### Vilmos császár dala Aradon.

— „Ének Aegirhez.” —

— november 30.

Az aradi polgári jótékony nőegylet ma este tartandó hangverseny-programmjának, mit már jeleztük volt, II. Vilmos német császár híres kompozíciója „Ének Aegirhez” lesz a legérdekesebb pontja. A szerzeménynek „Sang an Aegir” a német czime és a civilizált világ minden pontján játszik már.

Rippel karmester nagyon helyesen

fiatalabb tagjai is szép számmal jelentek meg. Ott volt, hogy többet ne mondjak, Joob báró is, a ki mint Ausztria-Magyarország tiszteletbeli díjtalan alkonzula fáradozott az európai egyensúly fenntartásán és védte a Németországban rekedt drótosítókat érdekeit. Berlinben különben Joobot, sötétbarna arczobré miatt, csak Czigánybárónak nevezték.

A czigánybáró úgy találta, hogy Bredowék társasága kiállhatatlanul jónevelésű, az egész mulatság pedig halálosan unalmas. A tisztek vállrojtos kabátban, álligérő gallérral, kidülledezett mellél jártak-keltek. Es mivel tudták, hogy Joob tartalékos tisz, valamennyien a bajtárs ur megszólítással bosszantották. A nyakig begombolkozott hölgyek is oly finnyás arccal és szertartásos mozdulatokkal táncoltak, mint egykor a leviták a frigszekrény előtt. Egy jótájtáju pesti redőlyes koltás bizonyára elég lett volna arra, hogy jéggé fagyassza az egész társaság hullóvérét.

Es ha nem lett volna itt Bojár Margit, — no, de szerencsére itt volt Bojár Margit. Eppen arra sétált unoka testvére, az ár-bóc hosszúságú Bredon kapitány karján. Fehér battis ruhájában megint nagyon csinos volt. Hiszt ő is merev és szertartásos, de ajka szélén hébekorba mégis felvillan valami végtelen kedves, sokatmondó mosoly, a melylyel már hónapok óta bolondította a Czigánybárót. Ő is szöke, de nem olyan unalmas lenszöke mint a többi, vastag hajkoronájának színe a tizianvörös és az aranyárga csodálatos

tette, midőn a csász. és kir. 33-ik gyalogezred zenekarával betanította e dalt és a hangverseny programjába felvette. S mivel azt hisszük, hogy olvasóink is kiváló érdeklődéssel viseltetnek ama híres költemény iránt, a melyet önmaga zenésített, önmaga illusztrált az a csodálatos és érdekes férfi, a ki nemcsak császári koronájával magasodik ki a németek sokaságából, jonak láttuk magyar nyelven leközlölni. A fordítás mely ép olyan hü, mint a milyen csinos, a következőkép hangzik:

#### Ének Aegirhez:

Aegir, habok királya  
Kit Nix és Neck imád,  
A hajnalpirban állva  
Sergünk hozzád kiált,  
Ádáz csatákba, távol  
Partokra vigy te el  
Orkánon, sziklaszirten  
Az ellenség: e fel.  
Ha Neck találna üzni,  
Ha keblünk megremeg:  
A vad viharban ó jón  
Meg lángoló szemé.

Frithjóf is Ellidáján  
Nyugton ment erre át:  
Fiaid serge védjen,  
Veszély ha ütne ránk.  
S ha a vad rengetegben  
Paiza paizra kel,  
Dárdánkat majd az ellen  
Nemtője fogja fel,  
Ha majd a tengerpartra  
Hallatszík fegyverünk:  
Zugjon mint a szél viharja  
Az urhoz énekünk.

Ezenkívül helyénvalónak tartjuk egyúttal a következő megjegyzésekkel kísérni a fordítást.

Az ének tele van az ó-germán-mitológiából rezipiált vonatkozásokkal. Aegir a vizek ura. Nix és Neck kisebb vízkoboldok, Frithjóf tudvalevőleg az ó-germán-hősmonda főalakja, kedvenc hajóját pedig (amely bizonyára nagyobb volt valamivel és masszívabb a Dunai Gőzhajós Részvénytársaság hajójánál) Ellidának nevezték. Ennyit mindenesetre tudnunk kell, ha teljes pompájában akarjuk élvezni versét.

A hangjegy a Röder lipcei nyomdájából a Bote és Bock berlini kiadásából került ki. Érdekes, hogy a szerzeménynek egyszerre tizenhárom-féle kiadása jelent meg.

A czimlapot ugyancsak a Vilmos császár rajza díszíti, mely egy karcsu vitorlás hajókkal telt, sziklás hegyekkel környezett tengerészletet ábrázol, amelynek innesső partján fegyveres, zászlós katonaság imádkozik a tenger istenéhez Aegirhez, hogy segítse át a tulsó partra, ahol az ellenség lakik. A rajz kifogástalan szépségű alkotás.

### Megölte az anyósát.

— Saját tudósítónktól. —

Gurahoncz, november 30.

Valódi megrögzött cinizmus lakozik Nikleán Nikolásban, ki most már a borossebesi szolgabiroóság börtönében várja a minden körülmények között megérdemelt büntetését.

Nikleán Nikolás talácsi lakos a múlt hó 26-án megjelent a borossebesi szolgabiroói hivatalban is feljelentette magát, hogy meggyilkolta a nyósát.

keveréke. Az arozsine is barnább, mintha finom aranyzománczozal volna befutva.

A hosszú kapitány később a buffetnél öszszetalálkozott Joobbal.

— Nagy sajnálkozással hallottam Margit hugomtól, hogy bajtárs ur elhagyja Berlint? kérdezte.

— Igen, visszamegyek a hazámba, kezdem belátni, hogy nem születtem Bismarcknak. Még csak kérdeznem kell valakitől, valamit aztán mehetek.

— Ej, talán rózsás női ajaktól vár feleletet kérdésére? — enyelgett a kapitány.

— Igen női ajaktól, — mondta a Czigánybáró szárazon.

— Nos, akkor sok szerencsét kívánok!

— Oh, nem szerencse kell nekem, hanem alkalom!

Mindketten ittak.

— Sokáig marad Berlinben Bojár kisasszony? — kérdezte később a diplomata odavetőleg...

— Talán örökre — mondta a kapitány titokzatos mosollyal. Legalább édesanyja azt akarja...

Összekociztatták poharaikat.

— On ismeri a magyarországi rokonainkat, a Bojárokat? — kérdezte később a kapitány.

— Csak felületesen. Egy időben sokat beszéltek Bojár tábornokról.

— Regényes véget ért. Tulajdonképen tragikus véget.

Erre nézve a következőket vallotta: Régen élt már családi viszályban anyósával és ezért folytonos perpatvarban voltak egymással. A mondott napon a talácsi határban ismét összepereltek.

Az anélkül is szenvedélyes és vadtermészetű ember ekkor annyira felingerült, hogy bottal úgy vágta fejbe az asszonyt, hogy az ájultan összerogyott.

Ekkor hátat fordítot a földön elterült anyósának, bement a szolgabiroói hivatalba és azt mondta:

— Megöltem az anyósomat, kérem szolgabíró ur, tartóztasson le.

Természetesen rögtön le is tartóztatták. Ki mentek ezután a talácsi határba, hol megtalálták az elalált asszonyt Nán Zsuskánét, szül. Herducz Evát.

Nikleán Nikolás útése — szerencsére — nem volt halálos, de az orvosi vélemény szerint még csak pár napja van az életből a szerencsétlen asszónynak.

Nikleán Nikolas, ez ellen a cinikus gyilkos ellen szándékos emberölés büntetésének vádját fogják emelni és aszerint büntetni, mert ő oda nyilatkozott, hogy neki szándéka volt azzal az útással megölni a nyósát.

Az eset, mely pár nap előtt felkorbácsolta a falu egyhangu csendességét, még most is izgalomba tartja a kedélyeket.

### IDÓJÓSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Deczember 1. —

Borus. — Hűvös. — Keleten csapadék. — Szeles.

### HIREK.

Deczember 1. Szombat. Róm. kath. naptár: Eligius — Protestáns naptár: Eligius. — Görög-keleti naptár (november 19.): Barlaam. — A nap 6él 7 óra 10 perczkor, nyugszik 3 óra 56 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton. 2—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

### Az első felolvasó-estély.

— A Kölcsey-czikusból. —

Arad, november 30.

Mint mikor a tél fája megrázza ágait, s a zuzmara alól előtör a nyilni készülő rügy, mint mikor eláll a tél hideg szele, s előleng a tavasz puha, illatos levegője, úgy változott meg tegnap egy órára a komoly arczu tanács-terem külseje.

A hosszú zöldasztal helyét egy karcsu hangverseny-zongora, s egy parányi felolvasó

A kapitány igen jókedvűnek látszott és szokása ellenére beszédesnek mutatta magát, s minek a pezsgő lehetett az oka.

— Margitnak az édesanyja az én nagynéném... Valaha híres szépség volt... Valami csehországi fűrdőben ismerkedett meg Bojárral, aki akkoriban sokat beszéltett magáról huszár bravurjaival. Nem egy asszonyt bolondított el, legjobban bolondult azonban utánna a nagynéném.

Az öreg Bredow sokáig ellenezte a házasságot, mert Bojárt mindenki házard jellemű embernek tartotta, a dolog azonban vigjátéknak indult és a szerelmesekek győztek... Ismertem Bojárt, mert két ízben is vadásztam magyarországi birtokán és meg vagyok róla győződve, hogy a világ legszeretetre méltóbb férfiai sorába tartozott... Szép, lovagias férfi volt. Vendégszerető és bőkezű, amellet vakmerő és hallatlan könnyelmű... Legénykori hódításairól hihetetlen dolgokat regéltek. Nagyon szerette a nénemet, de a szive oly csodálatosan volt szerkesztve, hogy a néném mellett még vagy egy tuczat szöke, barna és vörös asszony talált benne helyet... Ot év előtt történt az a bolond eset, amelyről ön is hallott.

Bojár Bécsben volt és összetűzött egy gvallérral. Nem tudom, hogy az összetűzés oka szöke volt-e, vagy barna; én csak azt tudom hogy az operában tánczolt. Bojár, akinek tuozatszámra voltak már párbajai, ezuttal sehogy sem akart verekedni, de ellenfele nem tági-

asztalka foglalta el, mely központjává lett a diszes közönséggel telt diszteremnek.

A padsorokban nem a városatyák százszor látott arca tündöklött, hanem bársonyos, csillogó szemű hölgyek csapata mosolygott elő, s az onnan felhangzó zűr nem a wattok drágasága miatti tiltakozás, hanem a kellemes érzet által okozott harmonikus nevetés volt.

Mennyivel más fotográfiája ez a közgyűlési teremnek, mint az, amit a méternyire kinyújtott közgyűlési referádákban kell rajzolnunk!

Bár örökké ilyen maradna!

A „Kölcsy-egyesület” első felolvasó estélye fényesen sikerült. A zsúfolásig telt teremén — hogy szokott frázissal éljünk — a város egész előkelősége adott találkozózt. Névsort adni nem hogy felesleges, de egyszerűen lehetetlen. Ez fejezi ki legjobban az érdeklődést.

— Ott volt mindenki!

A kivételesen csendes ifjúság a karzaton foglalt helyet.

Hosszas tapsal fogadta a közönség az első estély első felolvasóját, Szondy Bélát.

A város tudós levéltárnoka szépen megírt értekezésben mondotta el a magyar királynék szerepét Arad történetében. A felolvasás történeti sorrendben tartva kellemes, tanulságos és amellettszórakoztató pontja volt az érdekes estélynek.

Mellette egy csinos hölgy ült, aki azt jegyezte meg a felolvasás végén:

— Épen, mintha egy történelmi órát hallgattam volna végig, mikor a tanár ur jókedvében volt.

S az a hölgy ezt bizonyos elragadtatással mondta, s ebből rögtön észrevettem, hogy — imádja a tör énelmet.

Mikor pedig a felolvasás sikerült pontja után Szondy Béla lelépett az emelvényről, a megújuló tapsot hallottam, azt a meggyőződést szereztem magamnak, hogy a hallgatóság minden tagja — egyetértett az én kis hölgyemmel.

Egy énekszám következett ezután. A bájos műkedvelő. Mágory Ida k. a. egy fülbemászó dallamu keringőt énekelt el, kiváló biztonsággal, meglepő kellemmel. A dal végeztével szünni nem akaró taps hangzott fel, százszoros visszhangja annak, mely az emelvényre lépésekor végigtutott a termen. Rádásul magyar dalokat, s egy kis német népdalt énekelt. A figyelmes rendezőség diszes virágcsokorral lepte meg.

Rövid szünet után Fényesi Emil, az aradi szüntársulat jeles bonvivantjának rokonszenves alakja jelent meg a felolvasóasztal előtt.

Herczeg Ferencznek (van-e ki e nevet nem ismeri?) egy úde novelláját olvasta fel, a

tőle megszokott finomsággal. Zajosan megtapsolták.

A novellát mai lapunk tározaróvatában közöljük.

Az első estély látogatottságától itélve, sikertjósolunk a „Kölcsy-egyesület” többi estélyeinek is.

— A hivatalos lapból. A király Fábian Sándor gyulafehérvári róm. kath. székesegyházi olvasókanonoknak és püspöki helyettesnek a Boldogságos Szűs Máriáról nevezett egeresi címzetes apátságát adományozta.

— Herczeg Ferencz, irodalmunk e kiváló tagjának legújabb novelláját közli mai számának tárcza-rovatában a jeles szerző szivességéből az „Aradi Közlöny”. Ugyanezen novellát olvasta fel a Kölcsy Egyesület tegnapi estélyén Fényesi Emil, szüntársulatunk tagja. Azt hisszük, Herczeg Ferencznek eme remekére fölösleges külön is felhívunk olvasóink figyelmét.

— A vízvezetési és csatornázási bizottság tegnap délután ülést tartott a városház emeleti tanácstermében. Az ülésen Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester elnökle mellett jelen voltak: Bonts Döme, institutoris Kálmán, Schusztér Illés dr, Neuman Adolt, Pollák Károly dr, Virág Lajos, Pekár Károly, Fényes Dezső, Schusztér Henrik dr, Tedeschi Viktor, Pozsgay Lajos dr, Tarjányi Vilmos, Domonkos Lajos, Steiner Jakab, Blaskovics Antal, Millig Mátyás, Nesnera Aladár.

Salacz Gyula polgármester betérjeszti a bizottságnak a halász-utcai háztulajdonosok kérelmét — melyet annak idején már meg is említettünk. A kérelmet, hogy a csatornázást ne csak az Öz-utcaig, de egészen a Marosig kiterjesszék, a polgármester elutasító véleménynyel terjeszti a bizottság elé. Az elutasítást azzal indokolja, hogy a halász-utcai háztulajdonosok elkéstek kérelmekkel, mivel az erre rezervált tőkét már felhasználták. A bizottság egyhangulag elfogadta a polgármester javaslatát a kérelemre vonatkozólag.

Ugyancsak a polgármester betérjeszti a szakbizottság jelentéseit a próbakutak vizeiről. A bakterologiai és országos kémiai intézet a megvizsgált vizekről olyképen nyilatkozott, hogy azok teljesen alkamasak a használatra. Steiner Jakab azt a kérdést veti fel, hogy ő csak azt látja, hogy a víz alkalmas, de vajjon jó is? Többen is válaszoltak erre a kérdésre, érvelve a mellett, ha a víz alkalmas a használatra, úgy jó is,

míg végre a polgármester feltette a kérdést: elfogadja-e a bizottság a próbakutak vizét a használatra, vagy nem. Mellette szavaztak 13-an, ellene 4-en.

Elhatározták továbbá, hogy a szűrt vizet fognak a vízvezeték csöveibe bocsátani, ha ez költségesebb is. Így egy hektoliter szűrt viz magánosoknak 2 krba, közözlésre pedig 1 krba fog kerülni. Végül a polgármester jelent, hogy a csatornázó vállalkozók betérjesztették a 2. 3. és 4-ik számú ejektor terveit. Erre vonatkozólag a Virág Lajos főmérnök elnökle mellett működő bizottság már meg is tette a próba lejtmeréseket.

— Udvari gyász. Aradmegye és Aradváros a következő udvari gyászjelentést katta: Legfelsőbb rendeletre: néhai Károly Ágost szászweimár-eisenach nagyherceg ö királyi fenségeért, az udvari gyász szombat 1894. évi november hó 24-étől kezdve, hat napon át, néhai III. Sándor orosz császár ö Fellegeért fennálló udvari gyással egyidejűleg, viselendő.

— Nyugdíjazott százados. Mint a hadsereg rendeleti lapja közli, Adám Miklós I. oszt. századost, ki az aradi térparancsnokságnál hosszú idő óta működött, f. évi december hó 1-ével a király nyugalomba helyezte.

— Görög kath. lelkeszi javadalmak emelése. A kincstári birtokok eladása folytán fedezet nélkül maradt kegyuri terhek szükséglete a jövő évben több mint tizennyezer forinttal emelkedni fog. Ennek a többszükségletnek egyik főoka, mint értesülünk, az, hogy a pénzügyminiszter a jövő évben föl szándékozik emelni az erdélyi részekben a kincstárt, mint kegyurat terhelő gör. kath. lelkeszi javadalmakat, még pedig a lélekszám arányában háromszáz, négy száz, illetőleg ötszáz forintra.

— Önkéntesek bankettje. A csász. és kir. 33-ik gyalogezred egyéves önkéntesei tegnap este, az ujoncz-sorvány befejezése alkalmából, társas estélyt rendeztek Dobránszky áttermének belső helyiségében. A társas összejövetelen megjelentek az önkéntes iskola tanárai is. Az estély a legjobb hangulatban folyt le.

— Az időjósági táviratok és a gazdaközönség. A központi meteorologiai intézet időjósálati tudvalevőleg díjmentesen közvetítettnek a távirat által s függesztetnek ki a posta- és távirtdahivataloknál. Minthogy ezen intézkedést a gazdaközönség szívesen veszi és gyakorlatilag él is vele, a kereskedelmi miniszter egyetértésben a földmívelési miniszterrel, újabban ismét 143 posta és távirtdahivatali bizott meg ezen időjósálatok kifüggesztésével s egyúttal elrendelte, hogy az erre vonatkozó táv-

tott. Megv. rekedtek. Bojárt ezuttal elhagyta hagyományos szerencsése. Koporsóban szállították haza birtokára. . . On emlékszik a dologra, hiszen óriási botrány lett belőle. . . A néném ott se volt a férje temetésén. Képzelve el a büszke asszony lelki állapotát, mikor megtudta, hogy férje, akit imádozt, egy rózsaszínű rongy miatt halt meg. . . Azóta a néném, aki a férjében mindig a magyar race megtestesülését látta, valami ideges ellenszévvel viseltetik minden iránt, ami magyar. Ott él magyarországi birtokain, amelyeken úgy garázdalkodik, mint egy férfi, de a leányát, mikor az két év előtt felvette első hosszú szoknyáját, felküldte az édesanyjának, hogy vezesse be az itteni társaságba. Néném azt szokta mondani: Nem akarom, hogy Margit magyar legyen, szenvedélyes nép ez, amelynek tulságos gyorsan pezseg a vére. Pedig a boldogság föltétele a nyugalom. Hűvösebb, józanabb emberek közé küldöm a leányomat, ott talán meg fogják találni a boldogságot.

A Czigánybáró meg nem állhatta, hogy kőzbe ne szóljon.

— Hűvös, józan emberek! — ismételte, — önkéntesek bennünket rosszabbnak tartanak a saját nemzetükbelieknél?

A kapitány a fejét rázta.

— Legkevésbé sem. Nem rosszabbnak, hanem másoknak. Egy példával megtudnám magamat értetni. Tegyük fel, hogy a temperamentumnak színe van és hogy az éjszak-né-

met nemzeti temperamentum kék. Ebben az esetben a magyaroké vörös. Még pedig lángvörös! Egyik se jobb a másiknál, de mindegyik más. Mindegyiknek vannak előnyei és hátrányai. Maradjunk meg a színek mellett. . . Látta, a kék szín jól esik a szemnek, tisztább nyugodtabb és komolyabb a vörösnél. Igaz, hogy a mellett szentimentális, szürkével keserve pedig hideg és különben is gyakran émelvítő. A vörösszín feltűnőbb, büszkébb és melegebb. Kár, hogy bántja a szemet és izgatja az idegeket, mint minden érzékies dolog. . .

— Minden németben egy professzor szunnyad, — konstatafta magában a Czigánybáró. Aztán észébe jutott valami.

— Eszerint Bojár Margit, mivel a vörös és a kék szín vegyüléséből származott, tulajdonképpen lilaszínű?

A hosszú kapitány elmosolyodott.

Eltalálta. Temperamentuma lilaszínű, azaz se vörös, se kék. Most jön abba a korba, mikor színt kell vallania.

Zeneszó hallatszott.

— Hallja? Ez a zene is vörös! — mondta Bredow.

A parkban egy exotikus huszárruhába bujtatott cigánybanda kezdett játszani, a mely európai körutján tévedt ide.

Asztalhoz mentek. Egy óriási selyemsátor alatt állott a fényesen terített asztal.

— Színt fog vallani! Csak beszélhetnék vele, —

mondta magában a Czigánybáró, miközben néhány fiatal bajtárs ur közé ült. A lilaszínű leány ott ült vele szemben, Bredow kapitány mellett. Szemeit a tányérra szegezve, merész testtartással ült helyén, mint egy jőnevelésű fiatal hölgyhöz illik.

Joob néhányszor átszólt az asztalon. A leány helyett azonban mindig Bredow kapitány válaszolt. A cigánybárónak lassankint rossz kedve lett, veszedelmesen kezdett inni.

Valaki azt mondta a vacsora végén, hogy szeretne valami jó magyar nótát hallani. A cigánybáró kissé elgondolkozott, aztán oda intette a primást:

Rám se nézett, mikor én őt megláttam. . .

A mélabus akkordokból mintha valami végtelen fájdalmas szemrehányás szólt volna. Es Bojár Margit, mintha megérezte volna a szemrehányást, fölemelte fejét és hosszan nézett a cigánybáróra.

A társaság úgy találta, hogy a dal nagyon szép.

— Margit hugom valódi zenei tehetség — konstatafta az egyenruhás árbóc, száz meg száz magyar nótát tud és képzeljék, valamennyit kotta nélkül játsza a szongorán, épen úgy mint a cigány.

— Melyik a kedvencz nótája? — kérdezte a Czigánybáró.

A leány kissé habozott, de aztán kendő-

iratok szövege, fölcseréléseknek elkerülése végett, ne betűkkel, hanem közértelemű szavakkal adassék ki. Az ujabban megbizottakkal együtt jelenleg 276 posta- és táviradivalt közli az időjósági táviratokat.

— A csabai milliós bankbukás. Az egész országban feltűnést keltett annak idején a békés-csabai népbank bukása. Ez a csődügy, mint értesülünk, befejeződéséhez közeledik. — Még csak néhány pör van a kuriához felterjesztve és ezek kimenetelétől függ, hogy a részvényeseket mivel fogják kártalanítani. A betevők eddig pénzük 10 százalékát kapták meg, de remény van még 12 százalékra, melyet a pörök eldölte után fognak kifizetni. A legjobb esetben tehát 22 százalékot kapnak vissza a betevők pénzükből.

— Bélyeges levélborítékok. A kereskedelmiügyi miniszter a jövő év kezdetén újból bélyeges levélborítékokat hoz forgalomba. A borítékok papírja fehér, terjedelme kétféle, kisebb és nagyobb lesz.

— Megfagyott asszony. Különös esetről értesíti lapunkat — ámbátor jól elkésve — jósász helyi levelezőnk. A múlt hó 26-án, mikor nálunk is azok a zord hideg idők jártak, a jósász helyi határban egy megfagyott koldus asszonyt találtak. — Kiséte után most folyik a nyomozás.

— A temesvár-lippai vasút végrehajtó bizottsága tegnap Teibisz Karoly dr. kir. tanácsos, temesvári polgármester elnöke alatt ülést tartott, melyen Eisler és Doderer bécsi vállalkozók is részt vettek. A bécsi vállalkozók készeknek nyilatkoztak a vasút kiépítésére és hosszasan tárgyaltak a végrehajtó bizottsággal, melynek tagjai közül megemlíthetők: Deschán Achill alispán, Gőrgy Gyula, Bodányi főmérnök és Baader Henrik közúti vaspályai igazgató. A vállalkozók most bejárják a vonalat és azután konkrét alakban tájékoztatják a bizottságot. A bizottság eihatózta, hogy az elkészült részletes terveket jóváhagyás és az engedélyezési tárgyalás megtartása végett felterjeszti a kereskedelmiügyi miniszterhez.

— A pezsgőző Lukácsiu. Szegény Lukácsiu László börtönről börtönre vándorol szaruk hazánkban s az oláh falvakban hajmeresztő legendákat beszélnek róla, mennyit szenved, mennyit kínlódik szegény mártír. Most Lukácsiu utban van Szathmárra, ahova megint egy ítélethirdetésre invitálták meg. A csabaiak, mint nekünk írják, tömegesen mentek ki a pályaudvarra, hogy megnézzék a csonttá-bőrré lefogyott börtönlakót, akit Ubrik Borbálavá kineznek a magyarok. S mennyire elbámultak a kíváncsiak, mikor meglátták egy gömbölyű, pirosarcu, erős embert, aki jóízűen falatozott drága pecsenyét, s a hazafias szomját gyöngyöző pezsgővel oltotta. Szegény Lukácsiu!

jével odaintette a primást s a fülébe sutogta:

Fehér galamb száll a levegőbe,  
Megy a rózsám, elbucsztam tőle;  
Hová megyen, merre lézen utja,  
Mikor látom, a jó isten tudja. . . .

A kapitány elgondolkozva rázta a fejét. A multkor más nótára mondta, hogy a kedvence.

— Ma ez a kedvencz nótám, — mondta a leány halkán.

A Czigánybárón időközben csodálatos izgatottság vett erőt. Vajjon neki szól ez a bucszó nóta? Mikor a czigány elhallgatott. Ő rendelt egyet.

Csak titokban akartalak szeretni,  
De ki kellett annak világosodni. . . .

Most találkoztak szemek első ízben. A leány aztán lehajtotta fejét.

— Szabad még egy nótát huzatnom, — kérdezte később a kapitánytól.

A hosszú Bredow boldog volt, hogy Margit az ő társaságában olyan jól mulat. . . .

— Huzassa csak, hiszen azért van itt a czigány. . . .

A primás a leány széke mögött állott és reákezdte:

Ne csalj meg, ne csalogass engemet,  
Hiszen tudod, hogy igazán szeretlek,

Bojár Margit, mintha meggondolta volna magát, hirtelen intett a Czigánynak, hogy mást akar hallani, azt hogy:

— A titkos orvos. Egész kis fiók-klinikát rendezett be a Holt-Maros-utcában Polányi Julcsa mosónő, ki nem tudni honnan, szörnyű nagy orvosi tudományra tett szert. A rendőrség rájött az üzelmekre, az asszonyt átadta a bíróságnak.

— Szerelmes a zseborába. Horváth Ferencz, daczára, hogy csak hetes volt Dracsaynál, szörnyen belészerelmeskedett egy zseborába, mely nem az ő tulajdonát képezte. Mikor tehát Mester István (a tulajdonos) nem volt otthon, feltörte annak ládáját, s szerelme tárgyát utnak indította.

— Ruha adományozás. Barth Lajos az aradi polgári jótékonyegylet menházában élő szegények számára több rendbeli ruhát adományozott. A szives adományért hálás köszönetet fejezi ki a polgári jótékonyegylet.

— Pályázatok. Három óvodai állásra Budapest székesfőváros tanácsánál december 31-ig; aljegyzői állásra a szolnoki járásbírósnál 2 hét alatt postamesteri állásra Batán (Tolnámegye) 3 hét alatt; tickári állásra a miskolci pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt; 1 pénzügyári szemlést, 5 fővizgatói és 2 vizgatói állásra az alsókubini pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt.

### GYÁSZROVAT.

† Peschka Alajos, arad-vári élelmezési raktárnak kezelő-főnöke, mint részvétellel értesülünk, tegnap reggel hirtelen elhunyt. 51 esztendő volt. Temetése holnap lesz katonai pompával. Béke poraira!

### MULATSÁGOK.

#### Az árvák javára.

— A mai estély. —

Haugos, népes lesz ma este a „Fehér Kereszt”. Ott tartja meg az aradi polgári jótékony nőegylet, városunk csendben, de annál nemesebben és hatékonyabban buzgólkodó egyesülete társas estélyét, melynek tiszta jövedelme az árvák javára esik.

Azt hisszük, ez maga elegendő arra, hogy a közönség szives örömet fellátogasson ma az öreg „Kereszt”-be. A szent célon kívül azonban gondoskodtak az estély ügyeskező rendezői, hogy mulatságban se legyen hiány. Lesz koncert, utána társas vacsora, majd táncz, melyhez a zenét a csász. és kir. 33-ik gyalogezred zenekara s az első aradi banda szolgáltatja.

Fel tehát a vigalomra! Ne maradjon el ma senki a sikerültnek ígérkező, jótékonyozélu estélyről. Minden összegyűlt fillérért az árvák könyve, örömkönyve lesz a köszönet. . . .

Azt mondják: nem adnak  
Engem galambomnak,  
Hanem inkább másnak,  
Annak a hatókros  
Fekete subásnak. . . .

A czigánybáró nem ivott már, hanem csillogó szemekkel nézte a csinos lilaszínűt, a kinek az arca most már határozottan vörösödni kezdett. Aztán bár a hosszú kapitányon nem volt fekete suba, gyilkos szemekkel méregette.

— Acsi, czigány! — mondta Joob egyszerűen. — Azt a nótát:

Megverek valakit,  
Vagy engem valaki,  
Hej, de a rózsámat  
Ne szerebbe senki. . . .

A leány megszeppenhetett e fenyegetés hallatára, mert alkalmasint a lelkiismeretét akarta megnyugtanni, a mikor válaszul huzatta:

Nem vagy én oka semminek,  
Édes anyám oka mindennek,  
Mért nem ad is engem olyan, olyan, olyannak.  
Kit én választanék magamnak. . . .

A társaságnak felette tetszett ez a bizarr mulatság. A fiatal tisztéken valami patyolat jókedv vett erőt. Erősen ittak és ha értettek volna hozzá, bizonyára daloltak volna. Bredowné szive odafenn az asztal végén, auyai örömben uszott, mikor hosszú fiát sugárzó arcoczal látta a szép, gazdag Margittal fe-

A katonazenekar hangversenyének műsora a következő: 1. „Avancement”, induló Riepel-től. 2. „A távollévő”, keringő Matya-tól. 3. „Hunyadi László” opera nyitánya Erkel-től. 4. „Dal a gerhoz”, Ó felsége. II. Vilmos császár szerzeménye. 5. Abránd a „Bajazók” cz. operából, Leoncavallótól. 6. „Cavalleria rusticana” cz. opera nyitánya Mascagnitól. 7. „Sultán” cz. operából egyveleg, Verő-től. 8. „L'estafette” koncert galopp Böhm Károlytól.

Az aradi polgári jótékony nőegylet elnökségétől fölkérettünk annak kijelentésére, hogy a „Fehér Kereszt” nagytermében ma — szombaton — este rendezendő társasestélyen a részvevő közönség a belépti jegyen kívül semmi nemű más áldozatra fölkérve vagy fölhiva nem lesz. Nemcsak hogy a korábbi időkben divatozott pezsgő-, szivar- vagy virágárulás elmarad, de még a cigánytáncnyerőzése is el van tiltva. A nőegyletnek a társasestély rendezésével tisztán az a célja van, hogy egyfelől néhány kellemes órára összehozza Arad intelligens társadalmát, másfelől az árváknak juttasson néhány forintot.

### SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

#### A színház műsora:

December 1. (Szombat) Szókimondó asszony-ság, szimf. (negyedezer.)  
December 2. (Vasárnap) Délután: Tiszteletes ur keservei. Este: Liliomfi.

\* Tiszteletes ur keserve. Ugy látszik, hogy az erős, havas idők beálltával, mikor a berekedések minduntalan előfordulnak, a műsorváltozások napirenden lesznek. Így kapta tegnap este is a publikum Sugár Aranka hirtelen berekedése miatt Don Cézár helyett a Tiszteletes ur keserveit.

A közönség jól mulatott a bohózat mókái, sokat nevetett, s így meg lehetett elégedve a cserével. Hanem azért a műsor korrektsége megérdemelte volna, hogy az esteli publikumnak ne egy darabot adjanak, mely vasárnap délutánra van kitűzve.

\* Faust, írta Marlowe. Angolból fordította Londes Elek. Arad, ifj. Klein Mór, 1895. Ara 1 frt.

A főnti czimen egy csinos kiállítású, vas-könyvecske jelent meg tegnap az aradi könyvpiaczon. Marlowe Faust-ját ültette át magyar nyelvre az angol eredetiből Londes Elek, a helybeli zsurnalisztika és széptehetségű, rokonszenves tagja. Nagy, nehéz munkát teljesített a fordító, melyért bizvást megérdemli az elismerést. Fordítását különösen a zamatos, erőteljes nyelv s a jambus sorok tisztasága jellemzi. Előbbivel Marlowe, a viharos szenvedélyek festése e nagy mesterének eredetiségét, itt-ott nyers, féktelen hangját tudja megfelelően színezni, utóbbival pedig kellemesen hat a füre. Valóságos élvezet

csegni. — A leány tuzgón hallgatta a kapitányt, a Czigánybáróra a világ minden kincseert se mert volna nézni. Ha reá is emelte a szemét, akkor sem az arczába nézett, hanem arra a nagy vérvörös szegfűre, melyet az alkonzul gomblyukába viselt. Boulanger tábornok tiszteletére viselte. Nagyon tisztelte a tábornokot, a kiről tudta, hogy ép oly kevésbé szereti a németet, mint jó maga.

— Szereti a szegfűvirágot? — kérdezte Bredow kapitány az unokahugától.

— Imádom!

— Ugy emlékszem, egyszer azt mondta, hogy ne hozzak virágot, mert nem szereti?

— Oh ma mindent szeretek!

A kapitány elpirult füle hegyéig. Aztán udvariasan elkérte a Czigánybárótól a virágot és átnyújtotta Margitnak. A leány jó ideig szagolgatta, egyszer mintha ajkaihoz is vezette volna, aztán hajába tűzte. A vérvörös szín pompásan illett szőke hajához. . . .

— Szint vallott! — ujjongta magában a Czigánybáró.

A kapitány azalatt szép buzavirág kékszínű festette ki a jövőjét. A kapitány nem volt próféta. Ha a kapitány próféta lett volna, tudhatta volna, hogy mához egy fél évre gyorsvonat fog Budapestre érkezni, a melynek egy külön kocsiából a Czigánybáró fogja kiséteni fiatal feleségét: Bojár Margitot. . . .

olvasni ezt az aprólékos gondokkal megkészített fordítást. A könyvet — melyre legközelebb visszatérünk — melegen ajánljuk az irodalom-pártoló közönség figyelmébe.

### TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Verekedő részeg. Rákoss István és Fürsti Molnár István aradi napszamosok mindketten Wollák József vállalkozó szolgálatában dolgoztak. Egy napon Rákoss István részeg állapotban, minden ok nélkül beléköltött társába Fürsti Molnár Istvánba és egy bottal megverte. Az aradi törvényszék ezért öt 8 napi fogházra és öt forint pénzbüntetésre ítélte.

§ Az áldomás vége. Daulkus Manuilla és Mártin György ott voltak a paulisi községi malomban rendezett áldomáson. Becsipek kissé, minek az lett a vége, hogy össze szólalkoztak. De nem maradt ez annyiban, mert Daulkus Manuilla elment Mártin György malmához és annak ajtaját doronggal betörte. Mártin a támadás ellen fejszével védekezett, miközben támadóját megsértette. A tegnapi tartott végtárgyaláson a törvényszék felemeltette Mártin Györgyöt a könnyű testi sértés vétsége alól, a mennyiben e tette az önvédelemből kifolyólag történt.

§ A tilosban. Taska Manuilla pécskai szolgaleány két vezeték lovát a buzavetési tilosba engedte. Meglátta ezt a mezőcsész Igrisan György és miután megpirongatta, megzálogolás végett elvette a legény kalapját. Felfortyant erre a legény fiatal szenvedélyes vére és a haját kezdte tépázni a csösznek. Ezért a tettéért állott tegnap az aradi kir. törvényszék ítélő bírái előtt, kik öt hatóság elleni erőszak vétségeért 2 napi fogházra ítélték.

### TÁVIRATOK.

#### Kitüntetések.

Budapest, november 30. (Saj. tud. táv.) A király, mint értesülünk, Kiss Sándor Kolozsvári kereskedelmi akadémiai igazgatót és Záborszky Ferencz közp. állampénztári ellenőrt a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

#### Stefánia rajzai.

Budapest, november 30. (Saj. tud. táv.) Stefánia főhercegnő özv. trónörökösne újból küldött az „Osztrák-magyar monarchia” vállalatnak két sajátkezűleg remekül megrajzolt tájképet a mű magyarországi szerkesztőjéhez, Jókai Mórhoz, a rajzok eredetijét a főhercegnő Jókai ereklyegyűjteményének engedte át. Mindkét tájkép Pozsony város és vár leírását illusztrálja.

#### Gyilkos asszony.

Szabadka, nov. 30. (Saj. tud. táv.) Suta Döme idevaló cigányzenekarnak tagja folytonosan perpatvarban élt a feleségével. Az éjjel, midőn hazatért, felesége nekiesett és bottal agyonütötte. A gyilkos asszonyt elfogták.

#### Az edelényi választás

Edelény, nov. 30. (Saj. tud. táv.) A edelényi választókerületben Ragályi Béla szabadelvű párti jelöltet nagy lelkesedéssel egyhangulag képviselővé választották.

#### Felder báró †.

Bécs, nov. 30. (Saj. tud. táv.) Károly Felder báró titkos tanácsos, volt bécsi polgármester meghalt.

#### Főherczegek utja.

Bécs, november 30. (Saj. tud. táv.) Lajos Viktor főherczeg ma reggel Zalzburgból ide érkezett, és este oda ismét visszatér. — Ferencz Salvator főherczeg

és Mária Valéria főherczegasszony ma délelőtt Welsbe utaztak.

#### Diplomaták párba.

Madrid, november 30. (Saj. tud. táv.) Abarzura gyarmatügyi miniszter provokálta Salmeron republikánus képviselőt, a tegnapi képviselőházi esetből kifolyólag.

#### Elfogatások.

Odessa, november 30. (Saj. tud. táv.) Számos elfogatás történt. Az elfogottak mindannyian lengyelek, köztük számos fiatal nő. Az elfogottak állítólag egy titkos társaságnak tagjai.

#### Az orosz trónörökös egészsége.

Pétervár, nov. 30. (Saj. tud. táv.) Az orosz trónörökös egészségi állapotáról elterjesztett nyugtalanító hírek teljesen alaptalanok.

#### Elhunyt főherczegnő.

Kiel, november 29. (Saj. tud. táv.) Lujza glücksburgi herczegnő, a dán király nővére reggel meghalt.

#### Véres verekedés.

Rio de Janerio, nov. 30. (Saj. tud. táv.) A nemzetőrök és rendőrök között verekedés történt, amelyben egy embert megöltek és öt megsebesült.

### KÖZGAZDASÁG.

#### Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenge és Balogozéggjelentése. —

Budapest, november 30.

Gabonaüzlet: Buzát ma mérsékeltén kínáltak, a vételkedv gyenge volt, az irányzat csendes maradt, elkelt 25,000 mm. változatlan árákon. Eladások:

	mmáza	kg	gramm	frt
Tiszavidéki	500	82.		6.87 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>
"	300	81. <sup>5</sup>		6.82 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>
"	100	80.		6.75
"	3000	80.		6.85
"	150	79. <sup>5</sup>		6.70
Fehérmegyei	500	80. <sup>5</sup>		6.82 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>
"	900	80.		6.80
"	500	79. <sup>5</sup>		6.80
"	500	79.		6.70
"	600	79.		6.82 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>
"	470	78. <sup>3</sup>		6.65
Becskereki	4000	79.		6.75
"	8500	79.		6.70
Bácskai	800	79.		6.70
Felvidéki	850	81.		6.80
"	400	80. <sup>5</sup>		6.80
"	100	80.		6.80
"	500	79. <sup>5</sup>		6.55
"	1900	79. <sup>2</sup>		6.60
Tolnai	1500	79.		6.80
Aradi	200	81.		6.75
Zab	100			6.10
"	300			6.05
"	200			6.—
"	100			5.87 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>

Határidőüzlet: Amerikából a tegnapi ünnep miatt ma nem jöttek árfolyamok s így a mi tőzsdénk magára hagyatva változatlanul indult s gyenge üzlet mellett változatlanul maradt. Tengeri szintén változatlanul indult s csekély vételkedv mellett így zárult is. Tengeri és zab változatlanok.

Külföld: New-York és Chicago ünnep miatt zárva, Páris csendes, London és Liverpool szilárd.

#### Zárul 12 órakor

Buza márczius—április 1894	7.06—7.08
Buza szeptember—október 1894	6.72—6.78
Tengeri május—június 1894	5.87—5.68
Tengeri őszre	6.08—6.10
Zab márczius—április 1894	—
Zab őszre	6.01—6.02
Káposztarepce	11.05—11.15

Értéktőzsde: Ma igen szilárdan indult az üzlet nemzetközi papirokban, míg régi papir csekély kereslet mellett lanyhán indult. Később az erős eladási kedvre úgy nemzetközi, mint helyi papirok tetemesen meglanyhultak.

#### Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	396.50
Magyar hitelrészvény	496.75
Osztrák államvasút	390.50
Rina-Muranyi	275.50
Déli vasút	108.75

#### Szezőzlet.

— November 30. —

Mai jegyzéseink: Keszárú nagyban nyors szesz 52.50. Kiszívben 53.— nordó nélkül per 100 liter % beéertve 85 frt fogyasztási adót.

#### Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, november 30. d. u. 5 óra.

F	a	j	100 kg. ár	
			frttól	frtíg
Buza bászai uj			6.55	6.80
Buza tiszavidéki			6.60	6.85
Buza pestvidéki			6.55	6.80
Buza fehérmegyei			6.55	6.80
Buza bácskai			6.65	6.90
Rozs uj, I-ő rendű			5.30	5.30
Rozs uj, II-od rendű			5.2	5.30
Arpa takarmány			6.85	6.05
Arpa égetni való			6.30	7.—
Arpa sörfőzdei			7.25	8.3
Zab			5.90	6.2
Tengeri bászai			5.45	5.5
Tengeri másnmű			—	—
Káposzta-repce bászai			—	—
Köles			6.—	6.60
Buza szept.-okt.			7.08	7.10
Buza márcz.-ápr.			6.74	6.76
Buza máj.-jun.			—	—
Rozs szept.-okt.			—	—
Tengeri jul.-aug.			—	—
Tengeri aug.-szept.			—	—
Tengeri októberre			—	—
Zab márcz.-ápr.			6.—	6.04
Zab szept.-okt.			—	—
Káposzta-repce aug.-szept. 1894.			11.05	11.10

#### Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. november 30.

Magyar aranyjárdék 4 <sup>0</sup> / <sub>100</sub>	123.25
Magyar koronajárdék 4 <sup>0</sup> / <sub>100</sub>	97.60
Magyar arany 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> ‰	127.25
Magyar ezüst 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> ‰	101.75
Magyar keleti vasút 1876.	125.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	97.25
Magyar italmegváltási kötvény	100.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.—
Magyar nyeremény-sorsjegy kölesön	158.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölesön	143.—
Osztrák papírbárdék	99.75
Osztrák járdék ezüst	99.75
Osztrák járdék arany	124.—
Korona járdék	99.75
1860-ki államsorsjegyek	155.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1045.—
Magyar hitelbank részvény	494.50
Osztrák hitelintézet részvény	397.—
Osztrák-magyar államvasút	390.50
20 irankos arany (Napoleonkor)	9.92
Német birodalmi márka	61.10
London	124.80
Páris	49.60

#### Aradvárosi

Évadbérlet  
60. szám.



#### színház.

Havibérlet  
20. szám.

Szombaton, 1894. december 1-én

### A szókimondó asszonyság.

(Madame Sans-Gené.)

Színmű 1 előjáték és 8 felvonásban. Irta: Sardon Viktor. Fordította: Fáy J. Béla és Makó Lajos.

#### SZEMÉLYEK:

Napoleon	Gál Gyula.
Lefebvre marchal, danozigi herczeg	Hunyady J.
Katrin, neje, danozigi herczegnő	Delli Emma.
Fouché, otrantoi herczeg	Balassa J.
Mária Karolina, nápolyi királyné	Angyal Ilka.
Eliz, herczegnő	Rónaszékiné.
Neiperg, gróf	Tompá K.
Szavari, rendőrminiszter, rovigo herczeg	Rónaszéki.
Depreaux, tánczmester	Fóris P.
A rovigo herczegnő	Hunyadyné.
Bulow asszony	Lubrinz J.
Brigode, kamarás	Csatár Gy.
Jardin, a osászár komornoka	Sólyom L.
Jasmin, Lefebvre komornoka	Szendrey M.

Kezdeté 7 órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

12300/1894.

# Hirdetmény.

Az 1895. évi egyenes adó kivetési munkálatok fogamatba veendőik lévén, felhivatik Arad sz. kir. város lakossága, miszerint az adóköteles egyének és tárgyak összeírására kiküldött hatósági közegek kérdéseire lelkiismeretesen és legjobb tudomása szerint feleljen, mert ki az összeíró közegeket valótlan bemondásokkal tévuttra vezeti, vagy munkájokban bármilyen akadályozza, az 1883. évi XLIV. t.-cz. 10. §-a értelmében 1—50 frtig terjedhető bírsággal lesz sújtandó.

Felhivatik továbbá a város közönsége, miszerint az adókövetés alapjául szolgáló vallomási iveket, melyek ingyen, vétbizonyítvány mellett az adóügyi osztályban vehetők át, az

alább kitűzött határidők alatt, a polgármester megbízásából, Kilyényi János adóügyi alszámvevőnél, a saját érdekéből beadni el ne mulassza, és pedig:

A házbérjöveldelmi vallomásokat 1894. év folyamán keletkezett új házakra vonatkozólag f. é. decz mber 30-ig.

A kereseti adó III. osztálya alá tartozó és az 1894. év folyamán keletkezett üzletek, kereskedések, vállalatok, iparok vagy más előre nem tudható jövedelmű haszonhajtó foglalkozások jövedelmeire vonatkozó vallomásokat 1895. évi januárius 30-ig.

A kereseti adó IV. osztálya alá tartozó meghatározott évi vagy havi fizetést élvezők évi vagy havi illetményeikre vonatkozó vallomásait, — továbbá a tőkekamat-adó tárgyát képező kamat vagy életjáradékra vonatkozó vallomásokat 1895. évi január 15-ig.

Az általános jövedelmi potadó kiszámításánál levonandó, ingatlanokra betáblázott és a folyó évben tényleg kifizetett adóssági kamatokra vonatkozó vallomásokat 1895. évi január 31-ig, vétbizonyítvány ellen.

Az eb-adóra vonatkozó vallomásokat 1895. évi január hó 8-ig.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyetek jövedelmeikre vonatkozó vallomásaikat 1895. évi márczius 30-ig.

A fent érintett vallomások pontos beadása a felek érdekében lévén, megjegyeztetik, hogy az adótárgyaknak az adóköteles jövedelmeknek a kincstár megkárósítása czéljából való eltitkolása az 1883. XLIV. t.-cz. 100. §-a értelmében 1—500 frtig terjedhető bírsággal von maga után.

Arad sz. kir. város tanácsának 1894. november 10-én tartott üléséből.

**A városi tanács.**

## VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1894. évi október hó 1-étől.

### Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,10	4,00	1,37
Csaba	2,23	5,55	4,35
Kétegyháza	2,54	6,13	5,08
Lökösháza	3,12	—	5,26
Kurtios	3,28	6,37	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,55	6,10

### Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,30	8,20	9,45
Sofronya	11,46	—	10,02
Kurtios	11,58	8,38	10,18
Lökösháza	12,14	—	10,35
Kétegyháza	12,37	9,03	11,—
Csaba	1,28	9,25	11,45
Szolnok	4,31	11,22	3,00
BUDAPEST érkezik	7,35	1,20	6,30

### Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	7,05
Glogovác	2,44	6,46	4,42	—
Györök	3,15	7,07	5,03	—
Paulis	3,32	7,18	5,14	—
Radna-Lippa	3,58	7,35	5,32	7,50
Konop	4,30	7,58	5,56	—
Berzova	4,50	8,14	6,12	—
Tótvár	5,21	8,38	6,41	—
Soborsin	5,40	8,56	7,00	8,51
Piski	—	11,04	9,38	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,25	11,18
Tövis érkezik	—	1,20	11,54	11,40

### Erdély felől.

	éjjel	éjjel	este
Tövis indul	3,36	3,19	1,85
Gyulafehérvár	3,59	4,04	2,14
Piski	5,05	6,05	3,59
Soborsin	6,33	8,21	4,00
Tótvár	—	8,40	4,21
Berzova	—	9,09	4,50
Konop	—	9,25	5,09
Radna-Lippa	7,29	9,58	5,47
Paulis	—	10,11	6,02
Györök	—	10,25	6,18
Glogovác	—	10,48	6,47
ARAD érkezik	8,10	11,00	7,00

### Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul	5,18	3,56
Sofronya	5,31	4,18
Kurtios	5,44	4,45
Lökösháza	6,00	5,13
Kétegyháza	6,18	6,13
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,02	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

### Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délut.	délut.
NAGYVÁRAD indul	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lökösháza	8,14	7,58
Kurtios	8,38	8,15
Sofronya	8,58	8,27
ARAD érkezik	9,10	8,42

### Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul	6,20	11,35	5,00
Uj-Arad	6,31	11,59	5,21
Németságh	6,49	12,24	5,47
Vinga	7,08	12,52	6,14
Orczifalva	7,20	1,09	6,34
Merczifalva	7,31	1,25	6,52
Szt.-András	7,48	1,44	7,12
TEMESVÁR érkezik	8,01	2,10	7,39

### Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	éjjel
TEMESVÁR indul	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merczifalva	9,04	1,59	9,43
Orczifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,26
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik	10,43	3,44	10,55

### Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT-ANNA indul	8,00	6,40
Simánd	8,31	7,11
Kisjenő-Erdőhegy	9,20	7,55
Székudvar	9,36	8,11
Sikló	9,51	7,26
Ottlaka	10,5	8,40
Elek	10,23	8,57
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,38	9,12

### Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,17	8,03
Elek	5,30	3,23
Ottlaka	5,40	3,36
Sikló	5,51	3,50
Székudvar	6,03	4,06
Kisjenő-Erdőhegy	6,24	4,39
Simánd	6,49	5,10
UJ-SZT-ANNA érkezik	7,14	5,40

### Mezőhegyes—Kétegyháza.

	reggel	este
MEZŐHEGYES ind.	7,05	8,30
Kamarásmaj.	7,17	8,42
Nesze	7,25	8,52
Kovácsháza	7,42	9,10
Bánhegyes	8,04	9,33
M.-Bodzás	8,25	9,55
Bánkut	8,37	10,09
KÉTEGYHÁZA érkezik	8,55	10,30

### Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délut.	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	3,00	5,16
Bánkut	3,23	5,36
Megyes-Bodzás	3,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,06
Kovácsháza	4,25	6,23
Nesze	4,39	6,35
Kamarás-maj	4,48	6,43
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55

### Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,20
Szt.-Tamás	5,24	9,22	4,49
Pécska	5,43	9,36	5,13
Battonya	6,12	10,01	5,47
Tompa	6,24	10,11	6,00
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,54
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,21
Nagylak	7,39	11,15	7,43
Apátfalva	8,01	11,35	8,09
Makó	8,26	11,56	8,51
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,10
SZEGED érkezik	9,33	1,00	10,10

### Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,20	6,00	4,20
Kis-Zombor	3,12	6,45	5,16
Makó	3,35	7,04	5,43
Apátfalva	3,55	7,23	6,02
Nagylak	4,17	7,44	6,24
Csanád-Palota	4,32	7,59	6,39
Mezőhegyes	5,08	8,27	7,10
Tompa	5,32	8,40	7,35
Battonya	5,45	9,01	7,48
Pécska	6,10	9,25	8,14
Szt.-Tamás	6,23	9,38	8,27
ARAD érkezik	6,45	10,00	8,50

### Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,23	12,30
Ötvenes	6,56	5,39	12,55
Zimánd-Ujfalu	7,02	5,45	1,08
Uj-Szt-Anna	7,24	6,07	2,00
Világos	7,46	6,29	2,39
Muszka-Magyarád	7,53	6,36	2,52
Pankota	8,04	6,47	3,26
Apatelek	8,35	7,18	4,28
Borosjenő	8,47	7,30	5,03
Bokszeg-Beél	9,09	7,52	5,43
Borossebes-Buttyin	9,38	8,20	6,53
Almás-Alcill	10,05	8,47	7,38
GURAHONCZ érkezik	10,20	9,02	8,00

### Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul	4,20	3,10	4,25
Almás-Alosil	4,37	3,27	4,52
Borossebes-Buttyin	5,05	3,56	5,59
Bokszeg-Beél	5,32	4,28	6,54
Borosjenő	5,56	4,47	7,40
Apatelek	6,08	4,57	8,00
Pankota	6,42	5,32	9,20
Muszka-Magyarád	6,48	5,38	9,32
Világos	6,55	5,45	9,50
Uj-Szt-Anna	7,21	6,11	10,40
Zimánd-Ujfalu	7,39	6,29	11,10
Ötvenes	7,44	6,34	11,18
ARAD érkezik	8,00	6,50	11,43

### Borosjenő—Csermő.

	délut.	este
Borosjenő indul	8,55	7,35
Csermő érkezik	9,55	8,35

### Csermő—Borosjenő.

	reggel	délut.
Csermő indul	4,50	3,35
Borosjenő érkezik	5,50	4,35

# Joghallgató

ügyvédnél irodai alkalmazást keres.

**Azonnal beléphet.**

**Czime a kiadóhivatalban, vagy oda ajánlatot kér „Jogász” néven.**

21877/1894.

## Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az 1894., 1895. és 1896. évekre megállapított dohánybeváltási árakat és az osztályozási szabályokat tartalmazó részletes hirdetmény a városház kapuján kifüggesztve bármikor megtekinthető.

Arad, 1894. október 27.

**A városi tanács.**

15929/1894.

## Hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által 24040/552. 1893. sz. a. alkotott s kormányhatóságilag jóváhagyott a cselédmenedékház alapról és cselédkiházasítási jutalmakról szóló szabályrendelet 4. §-a értelmében ez évre kiutalványozandó, — egy 200 frtos, valamint ugyan ezen alapról az elmúlt 1893. évről jelentkező hiányában fennmaradt 200 frtos jutalom lesz az arra érdemes cselédeknek kiadandó.

A kiházasítási jutalomban részesülhetnek törvényes házasságra lépésük alkalmával mindazon jó és hűséges magaviseletű havi vagy évi bér mellett szolgáló 18-ik életévét betöltött, de 30 évet még túl nem haladott helybeli vagy idegen illetőségű nőcselédek, kik kizárólag vagy főleg a házban, vagy a cseléd egyes tagjainak szolgálatában teljesítendő munkára fogadtattak fel s Arad szab. kir. város törvényhatósági területén egy helyen s egyfolytában legkevesebb 3 éven át jól és hűségesen szolgáltak, erkölcsileg kifogás alá nem esnek s a beírásban ezen alapra a díjat megfizették.

A szolgálat időtartamára beszámítatik az az idő is, melyet a cseléd oly szolgálatban töltött, mely szolgálat a cseléd tartó elhalálása miatt szűnt meg.

Jelentkezők közül előnyben részesülnek azok, kik a) egy helyben huzamosabb ideig szolgáltak; b) egyenlő minőség esetén összes szolgálati idejüket véve legrégebben szolgálnak.

Azon nőcselédek, kik kiházasítási jutalom elnyeréseért pályáznak, kötelesek az év december havának 15-ik napjától 15-ik napjáig kérvényüket a kapitányi hivatalhoz vagy írásban beadni, vagy kérvényüknek jegyzőkönyvbe való felvétele végett a kapitányi hivatalnál személyesen megjelenni.

A kérvényhez melléklendő folyamodó keresztlevelé s mindazon hiteles okmányok vagy bizonyítványok, amelyek alapján a kiházasítási összegért folyamodik.

A kérvényben megnevezendő továbbá folyamodó leendő házastársának neve, foglalkozása és illetőségi helye.

A beadandó kérvények erre kinevezett bizottság által fognak tárgyalatni és a jutalom utalványozása végett a város tanácsához javaslattal beterjesztetni.

Az illető jutalmazott tanácsi határozattal értesítetik, hogy a kiházasítási összeg kiutalványozását a tanácsnál kérelmezheti és pedig a határozat kézbesítésétől számított 60 nap alatt az illető lelkészi hivatal által kiállított esketési bizonyítvány mellett, mely esetben a tanács a 200 frtot kiutalványozza.

Ha a fennebb kitett idő alatt az összeg kiutalványozása nem kéretik, vagy jutalmazott a házasságot lelkészi bizonylattal nem igazolja, a jutalmazásra ajánlott igényét elveszti. Mennyiben lehet a fennebb megszabott határidőt meghosszabbítani, azt időről-időre meghatározni, a tanácsnak van joga.

Arad, 1894. november hó 16-án.

**Sarlot Domokos**  
főkapitány.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9—o2

## Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírré tétetik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8%, a melyből tőke törlesztésre esik 2%, 26 fél évi törlesztésre 7 1/2%, melyből tőke törlesztésre 1 1/2% fordítatik. 32 évi törlesztésre 7%, amelyből a tőketörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

**Salacz Gyula,**

királyi tanácsos polgármester.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

16574/1894. sz.

## Felhívás.

Arról győződtem meg, hogy a kereskedők nagyobb része üzletük előtt a gyalog és kocsit közötti utcaterületre különféle üzleti árukat, üres ládákat helyeznek el.

Miután a fennebb érintett terület a város tulajdona s kocsit és gyalog közlekedésre van szánva, annak magánosok által leendő elfoglalása már azért sem tűrhető — de különben is az árukirakás haladó városunknak zsidó kinézet kölcsönöz.

Ennélfogva felhívom az érdekelteket, hogy a gyalog és kocsit közötti utcaterületre többé semmiféle tárgyakat ki ne rakassanak, mivel ellenesetben a legszigorubb büntetés fog alkalmazásba vétetui.

Aradon, 1894. november 28.

Főkapitány ur helyett  
**Nyáry Béla**  
alkapitány.

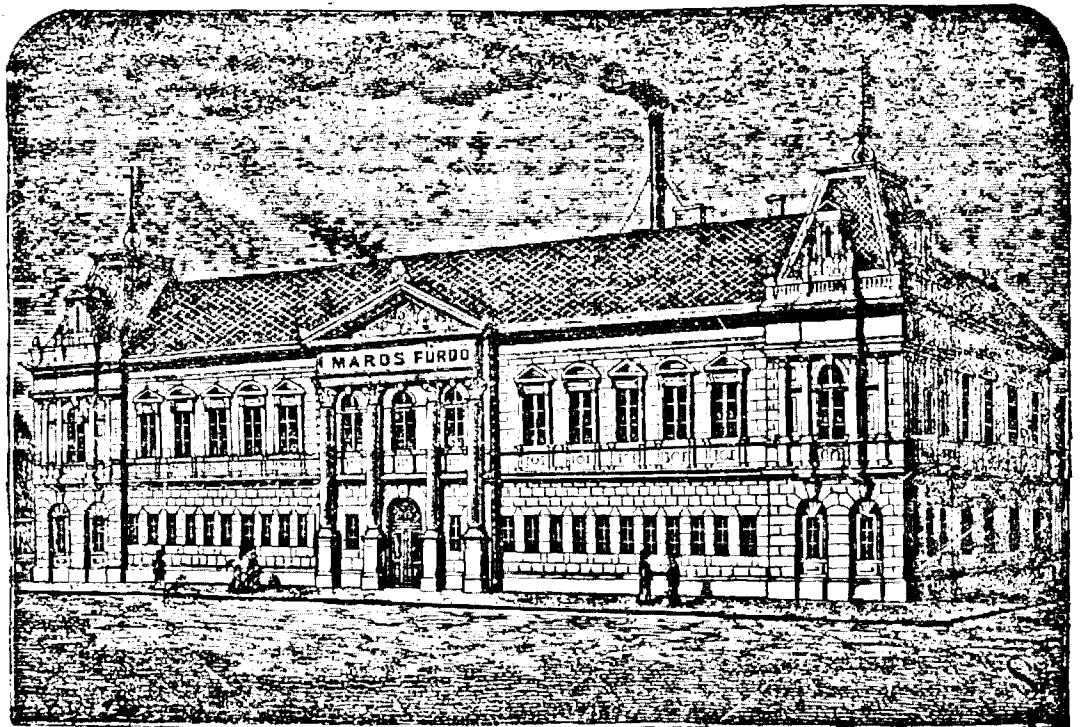
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zsidóságnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja a „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdésel járó dörzsolás (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadítsassék azáltal egészségünk biztosítottatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehesünk

## Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.



A váróteremben hideg ételek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltatnak. Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.		Vízgyógy.	
Egy személy-jegy . . . . .	— frt 70 kr.	Egy személy-jegy . . . . .	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy . . . . .	5 frt 70 kr.	30 drb bérlet-jegy . . . . .	13 frt 50 kr.
Egy órák-jegy . . . . .	— frt 40 kr.	<b>Vas és moor-fürdő.</b>	
<b>Uszás-tanítás.</b>		Egy személy-jegy . . . . .	1 frt — kr.
Idényjeggyel együtt . . . . .	12 frt — kr.	10 drb bérlet-jegy . . . . .	9 frt 50 kr.
<b>Uszoda.</b>		<b>Kád-fürdők.</b>	
Egy személy-jegy . . . . .	— frt 30 kr.	Ruhával . . . . .	— frt 50 kr.
4 darab bérlet-jegy . . . . .	1 frt — kr.	Ruha nélkül . . . . .	— frt 40 kr.
10 drb bérlet-jegy . . . . .	2 frt — kr.	<b>Villany-fürdő.</b>	
Egy gyermek-jegy . . . . .	— frt 20 kr.	Egy személy-jegy . . . . .	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy . . . . .	1 frt 50 kr.	10 drb bérlet-jegy . . . . .	6 frt 50 kr.
<b>Hideg és gyógy-fürdő.</b>		<b>Külön ruha-díjak.</b>	
Egy személy-jegy . . . . .	— frt 50 kr.	1 lepedő vagy palást . . . . .	7 kr.
10 drb bérlet-jegy . . . . .	4 frt 58 kr.	1 törölköző . . . . .	3 kr.
30 drb bérlet-jegy . . . . .	13 frt 50 kr.	<b>Pénztárnyitás nyáron reggel 6 órakor. télen reggel 7 órakor.</b>	
Massázsal egy személy . . . . .	— frt 70 kr.		

A Simay-féle gőzfürdő-épületben azemelkiben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

### A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcái, parkettával kipedelt szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó. A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.